

nale udvikling?

Det påpeges, trods den megen vægt på jobpotentialet i de mange nye småvirksomheder, at de store, gamle industrier beskæftigelsesmæssigt vejer meget tungt. Anden del af bogen er viet til en række nationale case-studies (Spanien, Indonesien, Israel og Holland).

Bogen er velegnet som debatindlæg i den faglige diskussion og kan desuden bruges på 2.dels studiet.

Hans Thor Andersen

Die städtebauliche Entwicklung Berlins. Hrsg.: Der Senator für Stadtentwicklung und Umweltschutz, Berlin.

Der Senator für Stadtentwicklung und Umweltschutz, Berlin 1988. 11 kortblade. Afhængig af størrelse: Pr. kortblad mellem DEM 8,- og DEM 20,-.

I anledning af Berlins 750 års jubilæum 1987 udsendte Senatoren for byudvikling og miljøbeskyttelse en serie på 9 kortblade i målestok 1:10.000 med Berlins arealanvendelse og udvikling 1650-1986 som tema. Desuden medfølger 2 specialkort over henholdsvis Hobrecht-planen fra 1862, der fik så stor betydning for udviklingen af byens struktur og form, samt udbombede områder under anden verdenskrig.

Kortene er i god kvalitet, men fordrer naturligvis tilknyttet litteratur for at give fuldt udbytte.

Hans Thor Andersen

Peripheralisation and industrial change: impacts on nations, regions, firms and people. Ed. by G. J. R. Linge.

Chrom Helm, Routledge, London 1988. XV, 253 s., fig. 24 cm. GBP 27.50.

Center-periferi-begrebet er et indarbejdet begreb i kulturgeografien. Navnlig efter anden verdenskrig har begrebet været brugt i vækst-center teori, vækst-pol teori, regionale vækststrategier mm. Størstedelen af disse arbejder behandler primært begrebet som et geografisk begreb. Imidlertid rummer processerne bag begrebet meget mere: erhvervs- og arbejdsmarkedsmæssige forhold, teknologioverførsler, industripolitik, levekårsforskelle, virksomhedsorganisation etc. Disse forhold har en gruppe forskere søgt at beskrive og forklare i en konference i 1986. Bogen er et udvalg af indlæg herfra. Kapitel 1 er et oversigtskapitel, der behandler center-periferi begrebet på globalt plan, som udtryk for en polarisation og i relation til befolknings og samfund. En række begreber

udtydes heri. De næstfølgende kapitler handler især om 3. verden, men også udkantsregioner i Norge og Italien / Sydeuropa. Anden halvdel af bogen beskæftiger sig i højere grad med virksomhedsinterne relationer og strategier som baggrund for center-periferi relationen, men også med innovationsmuligheder i udkantsregioner i de udviklede lande. Bogen kommer godt rundt om begrebet og navnlig kapitel 1 er godt som introduktion til regionaløkonomiske problemstillinger.

Hans Thor Andersen

The uncertain future of the urban core. Christopher M. Law et al. (Eds.).

Routledge, London 1988. 253 s., fig. 22 cm. GBP 32.50.

Bogens emne er 'urban core/inner city', dvs bykernen og det der på dansk kaldes brokvartererne. Disse bydele (de centrale bydele) har været fokus for investeringer, handel, produktion, beboelse siden byernes opståen. Fra o. 1960 oplevede de imidlertid en både relativ og absolut tilbagegang. Det giver en vis usikkerhed for fremtiden, og derfor er bogen skrevet for at klarlægge de fremtidige muligheder. Det gøres gennem et introduktionskapitel om ændringer i bysystemet og den tilhørende geografiske struktur, samt et kapitel vedr. planlægning og policy. Dernæst præsenteres de udvalgte byer, der danner grundlag for bogens empiriske konklusioner. De næstfølgende fem kapitler omhandler beboelse, beskæftigelse, detailhandel, transport og kontorvirksomhed i de centrale bydele. I sidste kapitel konkluderes forskelle og ligheder mellem amerikanske og vesteuropæiske byers udvikling, struktur og form: Fx at de amerikanske byer i højere grad oplever en udvikling i retning af 'urban way of life' - bo og arbejde i byen, mens de europæiske byers udvikling er gået i retning af en stærk segregation mellem forstæder og centralby. Fremtiden derimod er tyndt beskrevet; løse tanker med få teoretiske argumenter bag. Bogen egner sig til anden dels studerende med interesse for city-udvikling mm.

Hans Thor Andersen

Mekuria Bulcha: Flight and integration: Causes of mass exodus from Ethiopia and problems of integration in the Sudan.

Scandinavian Institute of African Studies, Uppsala 1988. 256 s., fig. 24 cm. SEK 150,-.

Flygtninge fra Etiopien udgør omtrent 2 millioner mennesker. Det er store byrder

for nabolandene: I Sudan er der et antal svarende til 5 % af befolkningen, i Somalia til ca. 20 % og i Djibouti til ca. 6 %. Bulcha's bog omhandler i del I de forhold, der har fremkaldt flygtningestrømmene. Interessant er den "etiopiske kolonialisme", der har rødder langt tilbage, og moderne tiltag som fx "tørke-genbosættelse" og "landsbysammenflytning". Selv alfabetiseringsprocessen ser forfatteren som "amharisation".

Del II behandler flugten, motiver, selve migrationen og interaktionen med det ny samfund - alt baseret på interviews. Det er lidet lystelig læsning, men klart og ret præcist berettet.

Tredje del beskriver flygtningenes integration i værtslandet og deres problemer med nyt sprog, fremmed religion og - først og fremmest - overlevelse. I Sudan har man givet flygtningene jord at dyrke, men det volder selvfølgelig vanskeligheder for ikke-landmænd.

Bogens store fortjeneste er, at den søger - omend engageret - at give et nøgternt billede af forholdene. Billedet passer godt med, hvad undertegnede selv har set. Forhåbentlig bliver bogen et bidrag til at få stoppet al denne elendighed.

Sofus Christiansen

Hermann Lautensach: Korea: A geography based on the author's travels and literature. Springer, Berlin 1988. XVII, 598 s., ill. fig. 25 cm. 1 kort i lomme. DEM 162,-.

Lautensach's "Korea" er en geografisk landbeskrivelse i den klassiske, tyske tradition, grundig og bredt dækkende på samme tid. Den udkom første gang i 1945.

Bogen er i tre dele: Første del giver den geografiske og historiske baggrund, opdagelsesrejser såvel som Lautensach's egen.

Anden del behandler naturen og den traditionelle kultur, mens tredje del er en detaljeret gennemgang på regionsbasis af hele Korea - både Nord- og Syd-.

"Korea" er stadig en nyttig bog og vil sikkert finde ny læsere, da den er på engelsk. Dens mest markante minus er mangelen på et opfølgende femte afsnit, hvori Koreas nutid som NIC-land blev beskrevet.

Sofus Christiansen

Wolfgang Weischet: Einführung in die Allgemeine Klimatologie: physikalische und meteorologische Grundlagen. 4. überarb. u. erw. Aufl.

Teubner, Stuttgart 1988. 264 s., ill. 21 cm. DEM 36,-.

Denne bog giver en elementær indføring i

den almene klimatologi. Bogen er inddelt i 17 kapitler, der bl.a. omhandler emner som strålings- og energibalancen, temperatur-, vind- og vanddampsforhold ved jordoverfladen, sky- og nedbørsdannelse, samt den regionale og globale atmosfæriske cirkulation. Bogen giver en fornuftig gennemgang af emnet på et niveau svarende til første del af geografistudiet, men den almene uvilje mod tysksproget litteratur på 1. del vil forhindre en praktisk anvendelse af bogen i Danmark.

Birger U. Hansen

R.S. Scorer: Cloud investigation by satellite.

Horwood, Chichester 1986. 1 bd., ill. 25 cm. GBP 39.50.

Med sine ca. 600 satellitbilleder giver bogen en bred gennemgang af atmosfæriske fænomener i en mesoskala på 2-5000 km. I separate kapitler behandles cellular convection, tåge og stratus, cirrus, mountain waves, cykloner og anti-cykloner, samt mere regionale fænomener som føhn, støvstorme, kondensstriber fra fly eller kølvandsbølger fra skibe. Der koncentrerer om eksempler fra Nordatlanten, Europa, Middelhavet og de arktiske områder, og der er primært anvendt NOAA-AVHRR data.

I et specielt kapitel gennemgås anvendelsen af data fra NOAA's kanal 3, der måler i området 3.55-3.93 μm . Denne kanal er sjældent anvendt, men eksempler viser, at den er særdeles god til separation af skyer over sne/isoverflader.

Bogen kan varmt anbefales til læsere, der til daglig arbejder med meteorologiske satellitdata.

Birger U. Hansen

The climate of China and global climate: Proceedings of the Beijing International Symposium on Climate Oct. 30 - Nov. 3, 1984 Beijing, China. Ed. by Ye Duzheng et al.

Springer, Berlin 1987. XV, 441 s., ill. 25 cm. DEM 148,-.

Bogen er et sammendrag af 64 indlæg ved "Proceedings of the Beijing International Symposium on Climate", der blev afholdt den 30.10.-3.11. 1984 i Beijing, Kina. Hovedemnerne er a) klimavariationer igennem de seneste 2000 år og i fremtiden, b) spillet mellem atmosfæren og oceanerne og dets indflydelse på klimavariationer, d) menneskeskabte klimavariationer og endelig e) computermodeller til estimation af kort- og langtidsvariationer i

det globale klima. Mange interessante og nye teorier fremlægges, og hovedvægten af regionale eksempler er henlagt til det asiatiske område.

Birger U. Hansen

Manfred Domrös and Peng Gongbing: The climate of China.

Springer, Berlin 1988. XIII, 360 s., fig. 25 cm. DEM 228,-.

Bogen er baseret på en analyse af langtidsvariationer i de klimatologiske variationer fra 279 stationer i Kina, og den har givet et godt indblik i, hvilke faktorer der kontrollerer vejrudviklingen i dette store landområde. De indledende afsnit giver en detaljeret gennemgang af den atmosfæriske cirkulation i området med særlig vægt på monsundannelsen i Kina og det østlige Asien. I separate afsnit gennemgås de vigtigste klimaparametre såsom temperatur, nedbør, skydække, solskin, vindsystemer, og bogen slutter med en gennemgang af de enkelte klimazoner i Kina. I et appendix kan den interesserede læser, der ønsker at arbejde videre med data fra et enkelt område, finde 30 års gennemsnit af de vigtigste klimaparametre for 68 stationer jævnt fordelt over Kina.

Birger U. Hansen

Danmarks klima 1987. Danmarks Meteorologiske Institut.

Danmarks Meteorologiske Institut, København 1988. 110 s., ill. 30 cm. Pris ikke oplyst.

Der er tale om et meget flot lay-out med stift bind og glittede sider. For hver måned gives en kort beskrivelse af vejret samt en grafisk angivelse af daglige værdier for maksimums-, middel-, minimumstemperatur, antal soltimer, skygedage og dage med blæst på landsgennemsnit. Derefter angives daglige værdier for nedbør og luftfugtighed for de enkelte amter. Den regionale nedbørsfordeling er angivet på et hel-sides kort, medens landsgennemsnit for temperatur, nedbør og soltimer for perioden 1874-1987 angives ved separate illustrationer.

Hver måned adskilles i 1987-udgaven med en blank side og en side med et lille nydeligt billede. Disse sider er i 1988-udgaven udskiftet med en grafisk angivelse af absolut højeste maksimumstemperatur, absolut laveste minimumstemperatur samt absolut største nedbør i 24 timer, og endelig har billederne fået en større meteorologisk relevans med en forklarende tekst. En større anvendelse af me-

eteorologiske satellitbilleder fra specielle vejr-situationer i de enkelte måneder var dog ønskelig. 1988-udgaven er endvidere forsynet med mindre afsnit om magnetisk misvisning, vandstanden ved de danske kyster samt klimadata fra Færøerne og Grønland.

Der er sket en klar forbedring fra 1987-til 1988-udgaven. Den voldsomme brug af grafiske gengivelser af data giver læseren et godt og hurtigt overblik over den regionale og sæsonmæssige vejrudvikling og gør bogen særdeles velegnet til undervisning i folkeskolen og gymnasiet. Den totale mangel på absolutte talværdier gør dog bogen uanvendelig for folk på videregående uddannelser og for folk, der ønsker at bearbejde data. Meteorologisk Institut burde overveje at sælge de anvendte data på EDB-disketter.

Birger U. Hansen

Sedimentary processes on the Amazon continental shelf. Eds.: Charles A. Nittrouer & David J. DeMaster. (Continental shelf research, vol. 6, 1986 No. 1/2.)

Pergamon, Oxford 1987. 379 s., ill. 26 cm, USD 26.50.

Med denne bog foreligger 17 artikler, der som samlende tema har beskrivelsen af sedimentære processer på Amazonas kontinentale shelf. Artiklerne spænder fra en generel beskrivelse af Amazonas nedbørsområde og den tilgrænsende shelf til detaljerede beskrivelser af enkelte sedimentære processer inden for dette store undersøgelsesområde. I en række artikler behandles transporten og aflejringen af finkornet suspenderet sediment detaljeret, og det er inden for dette område, man finder bogens faglige tyngdepunkt. En lang række andre problemstillinger behandles dog også; der kan her nævnes beskrivelse af transverse bundformer, diagenese af Fe og S, beskrivelse af den benthiske fauna samt beskrivelse af stratigrafien på Amazonas kontinentale shelf. Selv om de fleste af artiklerne har karakter af case studies, formidles der i en række af disse ny viden af generel sedimentologisk interesse.

Morten Pejrup

Heiner Barsch, Klaus Bürger: Naturressourcen der Erde und ihre Nutzung.

Haack, Gotha 1988. 264 s., ill. 23 cm. DEM 28,-.

Indledningsvis findes en afdeling med begrebsbestemmelser og -relatering til dialektikkens almene teori. Naturressurser er de "naturlige kilder, som er forudsætnin-